

องค์การสุรา
กรมสรรพสามิต

LIQUOR DISTILLERY
ORGANIZATION

คู่มือปฏิบัติงานการพัฒนาความยั่งยืน

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

The Liquor Distillery Organization Excise Department

เดือนกันยายน พ.ศ. 2568

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บริบทขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร	4-5
1.2 โครงสร้างการบริหารงาน	11
1.3 ความสามารถพิเศษปัจจุบันและอนาคต ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์	12
1.4 ห่วงโซ่คุณค่า	12-14
1.5 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	15
บทที่ 2 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
2.1 แผนวิสาหกิจขององค์กร ปีงบประมาณ 2566-2570 (ฉบับทบทวนปี 2568)	16
2.2 เป้าหมายของตำแหน่งยุทธศาสตร์	17
2.3 วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ขององค์กร	18
2.4 แผนยุทธศาสตร์ด้านความยั่งยืน ปีงบประมาณ 2566-2570 (ฉบับทบทวนปี 2568)	19
บทที่ 3 ระบบบริหารจัดการด้านความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
3.1 ค่านิยม	20
3.2 นโยบายและแนวปฏิบัติการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	21-23
3.3 โครงสร้างการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน	24-25
3.4 ระบบการส่งเสริมการดำเนินงาน	26
บทที่ 4 การขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนระดับองค์กรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	
4.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาความยั่งยืน	27-28
4.2 นโยบายภาครัฐ	28-31
4.3 นโยบายของผู้อำนวยการองค์การสุรา	31-32
4.4 ข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร	32-36
4.5 กระบวนการหลักในการขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนระดับองค์กร	37-43
4.6 การติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาความยั่งยืน	44
บทที่ 5 นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลที่ดีและการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต	45

บทที่ 1

บริบทขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจสาขาพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม ภายใต้การควบคุมกำกับของกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง จัดตั้งตามนโยบายพิเศษของรัฐบาล โดยคำสั่งกระทรวงการคลังที่ 24367/2506 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2506 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งโรงงานผลิตสุราและผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบที่ได้จากการผลิตสุราหรือผลิตภัณฑ์อันเป็นอุปกรณ์แก่การผลิตสุรา เพื่อหารายได้แก่รัฐและประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการผลิต กรมสรรพสามิตจึงให้ทุนแก่องค์การสุราฯ เป็นจำนวนเงินเท่ากับเงินสดและสินทรัพย์ที่กรมสรรพสามิตรับโอนมาจากกรมอุตสาหกรรมทั้งหมด นอกจากนี้ องค์การสุราฯ ได้รับสิทธิ์ให้เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์บริสุทธิ์รายเดียวในประเทศไทย และได้รับอนุญาตให้แปลงสภาพแอลกอฮอล์ตามสูตรที่กรมสรรพสามิตกำหนด ทำให้มีสินค้าที่หลากหลายสามารถตอบสนองลูกค้าที่แตกต่างกันได้

- ปีพ.ศ. 2485 โอนกิจการประเภทสุราจากกระทรวงการคลังไปขึ้นอยู่กับกระทรวงอุตสาหกรรม
- ปีพ.ศ. 2499 กระทรวงอุตสาหกรรม มีคำสั่งให้ควบรวมโรงงานสุรากับโรงงานแอลกอฮอล์เข้าด้วยกัน
- ปีพ.ศ. 2502 ได้โอนย้ายโรงงานสุรายุทธยาให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกรมสรรพสามิต

เมื่อกระทรวงการคลังได้รับโอนโรงงานสุราจำนวน 13 โรงงานแล้ว จึงมอบให้กรมสรรพสามิตดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และได้มีการปรับปรุงวิธีการขายและผลิตสุราใหม่ โดยเปลี่ยนให้เอกชนเข้าดำเนินการผลิตและจำหน่ายจำนวน 9 โรงงาน และดำเนินการเองเพียงจำนวน 4 โรงงาน และได้รับโอนโรงงานสุราลพบุรี จำนวน 1 โรงงาน ในขณะนั้นพบว่า ต้นทุนการผลิตของโรงงานสุรายุทธยาต่ำกว่าทุกโรงงาน เนื่องจากมีกำลังการผลิตที่สูงมากกว่าจึงให้งดการผลิตของโรงงานอื่น ๆ โดยให้รับน้ำสุราจากโรงงานอุยธยาไปจำหน่ายแทน

เดิมมีทั้งสิ้น 6 สาขา คือ พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท สระบุรี นครราชสีมา ลพบุรี และกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นสำนักงานใหญ่ ต่อมาในปีพ.ศ. 2539 โรงงานสุราที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต้องหยุดดำเนินการ เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ที่องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประกาศให้เป็นมรดกโลก ส่งผลให้ต้องย้ายโรงงานมาดำเนินการที่ตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเนื้อที่โรงงานประมาณ 139 ไร่ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2540 เป็นต้นมา

ปี พ.ศ. 2540 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้เปิดเสรีการผลิตและจำหน่ายสุรา โดยสุราสามทับ (แอลกอฮอล์) คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การสุรา กรมสรรพสามิต เป็นผู้ผลิตและจำหน่าย องค์กรสุราฯ จึงยุติบทบาทการผลิตและจำหน่ายสุราเหลือเพียงสุราสามทับ (แอลกอฮอล์) หมายความว่า สุรากลั่นชนิดสุราสามทับที่มีแรงดีกรีแปดสิบขึ้นไป แอลกอฮอล์ขององค์กรสุราฯ จึงมีคุณลักษณะเป็นแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่มีคุณภาพสูง เกรดยา (Pharmaceutical grade) และเกรดอาหาร (Food grade)

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กร

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ผู้นำอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สร้างคุณค่าให้กับสังคม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

ภาพที่ 1-2 : แสดงวิสัยทัศน์ขององค์กรสุรา กรมสรรพสามิต
ที่มา : องค์กรสุรา กรมสรรพสามิต

พันธกิจ (Mission)

- (1) วิจัย พัฒนา และผลิตผลิตภัณฑ์เอทิลแอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่มีคุณภาพสูง เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและความมั่นคงทางเศรษฐกิจตอบสนองต่อความต้องการทั้งในและต่างประเทศ
- (2) พัฒนาเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน
- (3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ทั้งในและต่างประเทศ
- (4) สร้างคุณค่าให้กับสังคมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (Shared Value)

THAIS

T	: Teamwork	การทำงานเป็นทีม
H	: Humility	มีความอ่อนน้อมถ่อมตน
A	: Achievement	มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ
I	: Integrity	โปร่งใส ซื่อสัตย์ ยึดหลักธรรมาภิบาล
S	: Sustainability	มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 1-3 : แสดงค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต
ที่มา : องค์การสุรา กรมสรรพสามิต

แนวทางการประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์
ของพนักงานและผู้บริหารตามค่านิยมองค์กรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

Teamwork
การทำงานเป็นทีม

✓ แนวทางการประพฤติปฏิบัติที่พึงประสงค์

1. มุ่งมั่นทำงานเป็นทีม เข้าใจบทบาทของตน มีความรับผิดชอบ ในส่วนที่ตนได้รับมอบหมายให้สำเร็จ พร้อมร่วมผลักดัน ภารกิจ เป้าหมายและการดำเนินงานของทีม
2. รับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ พร้อมทั้งตอบชี้แจงและอธิบายเหตุผลให้แก่ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. แบ่งปันทักษะ เรียนรู้ แลกเปลี่ยน ให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อแก้ปัญหาให้กับทีมอย่างสร้างสรรค์และสามารถนำเสนอวิธีการที่ดีที่สุด
4. เคารพกฎและกติการ่วมกัน เพื่อให้เกิดปัญหาน้อยที่สุดและอยู่ภายใต้กรอบที่ยุติธรรมกับทุกฝ่าย
5. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สร้างความสัมพันธ์อันดี อ่อนน้อมถ่อมตน
6. ยกย่องให้กำลังใจและแสดงความเชื่อมั่นในศักยภาพของเพื่อนร่วมงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง
7. ให้เกียรติกับทีม เพื่อนร่วมงาน หน่วยงานและบุคคลที่ติดต่อประสานงานด้วย
8. เรียนรู้เรื่องการทำงานเป็นทีม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานและเพื่อนร่วมงาน

✗ แนวทางการประพฤติปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์

1. ไม่ร่วมมือในการทำงาน การแก้ไข้ปัญหา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในทีม
2. ขัดขวางและหรือทำลายบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม
3. ละเลยเป้าหมายในการทำงานเป็นทีมและไม่ยอมรับในบทบาทที่ตนได้รับมอบหมายในทีม
4. ไม่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และไม่ให้คำปรึกษากับคนในทีมเพื่อให้เกิดวิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา
5. ยึดถือความคิดเห็นของตนเองเป็นหลักและไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนเอง
6. เป็นภาระของทีมเพราะไม่ทำหน้าที่ในส่วนของตนเอง เมื่อต้องทำงานเป็นทีม
7. ไม่ยอมรับการกระทำผิดและโทษผู้อื่น ไม่แก้ไข ไม่ให้อภัยและไม่ให้ออกาสผู้อื่น
8. คำนึงถึงประโยชน์ของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

Humility

มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน

✓ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติพึงประสงค์

1. ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ลูกค้า คู่ค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน
2. แสดงออกถึงความอ่อนน้อมถ่อมตนทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ
3. แสดงกริยาท่าทางที่สุภาพ นุ่มนวล ไม่หยาบกระด้าง รู้จักแสดงความเคารพผู้อาวุโสกว่า ทั้งด้านวัยวุฒิ คุณวุฒิด้วยความจริงใจ
4. การใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่สุภาพ คิดไตร่ตรองก่อนพูด ยึดมั่นรักษาคำพูดอย่างเสมอต้นเสมอปลาย
5. การมีจิตใจอ่อนโยน การมองโลกในแง่ดี พุด แสดงกริยาท่าทางออกมาเป็นไปด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและรู้จักยอมรับนับถือผู้อื่น
7. ตระหนักในตัวเองและสามารถวางตนได้ถูกต้องเหมาะสม
8. ตระหนักในความคิดของคนอื่นและสิ่งอื่น แล้วปฏิบัติต่อบุคคลนั้นและสิ่งนั้นอย่างถูกต้องจริงใจ
9. พร้อมจะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและสอนงาน

✗ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์

1. ใช้วาจาด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ กระทบกระทั่ง พุดส่อเสียดผู้อื่น
2. ละเลยความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการทุกกลุ่ม
3. แสดงพฤติกรรมที่ไม่ดีต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ลูกค้า
4. ประเมินค่าตนเองว่าสูง ดี เตนกว่าผู้อื่น
5. แสดงกริยาท่าทางที่ไม่สุภาพ ไม่นุ่มนวล หยาบกระด้าง ไม่ให้ความเคารพผู้อาวุโสกว่า ทั้งด้านวัยวุฒิ และคุณวุฒิ
6. ไม่มีกาลเทศะแสดงออกเรื่องอารมณ์ไม่เหมาะสมและไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง
7. ไม่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและสอนงานแก่ผู้ร่วมงาน

Achievement

มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

✓ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติพึงประสงค์

1. นำข้อเสนอแนะและร้องเรียนมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงและดำเนินการแก้ไขปัญหอย่างรวดเร็วและเป็นระบบ
2. มีใจรักในงานที่ทำมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ทำงานได้ประสบผลสำเร็จตามที่ตนเองและผู้บังคับบัญชาคาดหวัง
3. ลงมือปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนดไว้และประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปปรับปรุงการทำงานในครั้งต่อไป
4. ทำงานอย่างจริงจัง ศึกษาขอบเขตความมุ่งหมายของงาน เพื่อวางแผนขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง
5. มีการวางแผนการทำงาน จัดลำดับของงานที่ตนรับผิดชอบอย่างมีระบบ
6. มีความพร้อมที่จะพัฒนาและเรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อให้ตนเองสามารถทำงานได้ประสบความสำเร็จมากขึ้น
7. มีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน รักและศรัทธาในงาน ทีมทำงานที่ได้รับมอบหมาย
8. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

✗ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์

1. ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำงานมาก ทีมทำงานที่ไม่เกิดประโยชน์
2. ทำงานผิดขั้นตอน ไม่ตรงตามกระบวนการที่กำหนดไว้
3. เมื่อเผชิญกับงานที่ยากหรือปัญหาอุปสรรคก็ถอดใจหลีกเลี่ยงโดยง่าย
4. ไม่อุทิศตนและเสียสละเพื่อความสำเร็จของงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร
5. ไม่มีความอดทนและเกียจคร้านในการทำงาน ไม่ศรัทธาในงาน ไม่ทุ่มเททำงานที่ได้รับมอบหมาย
6. ขาดการวางแผนการทำงาน ไม่จัดลำดับงานที่ตนรับผิดชอบ

Integrity

โปรงใส ซื่อสัตย์ ยึดหลักธรรมาภิบาล

✓ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่พึงประสงค์

1. เปิดเผยการทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโดยไม่ปล่อยปละละเลย
2. ไม่หลีกเลียงกฎหมายหรือใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจตรงไปตรงมา ไม่กระทำการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรือหน้าที่ของตน
4. ไม่นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของหน่วยงานไปใช้เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว
5. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องอย่างตรงไปตรงมา อย่างโปรงใสแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
6. ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการทำงาน
7. นำหลักบริหารความเสี่ยงมาใช้ในการบริหารงานและการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจในการบริหารงานและการให้บริการขององค์กรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder)
8. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ วินัยพนักงาน ไม่ปฏิบัติตนไปในทางเสื่อมเสียต่อตนเองและสังคม

✗ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์

1. กระทำการใดที่สื่อในทางทุจริตขัดต่อกฎหมาย ละเลย ละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานและองค์กร
2. ปกปิด เพิกเฉย เปลี่ยนแปลงข้อมูลข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. เลือปฏิบัติ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมเน้นผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหลัก
4. โจมตีและทำลายชื่อเสียงของกลุ่มลูกค้า กลุ่มคู่ค้า และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้วยการกล่าวหาในทางร้ายหรือใช้วิธีอื่นใดที่ไม่ถูกต้อง
5. เรียกรับและจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนใดๆ ที่ไม่สุจริต
6. ปฏิบัติตนไปในทางเสื่อมเสียต่อตนเองและสังคม

Sustainability

มุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

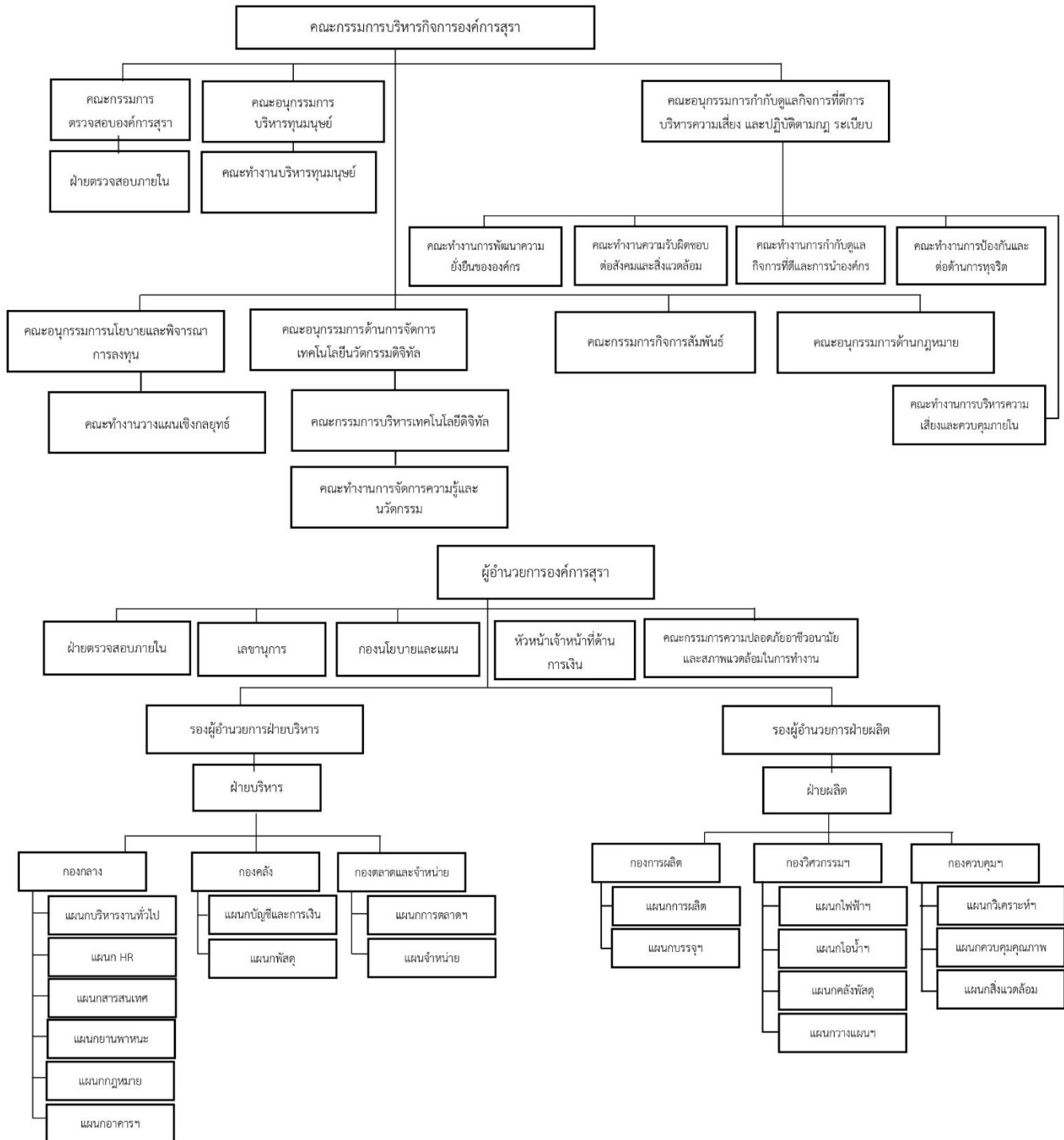
✓ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่พึงประสงค์

1. มีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งประโยชน์ส่วนรวม ดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลที่ดี
2. ยึดหลักการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และอาศัยความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจ เพื่อมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของส่วนรวม
3. คำนึงถึงการรักษาความสมดุลทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ในการดำเนินงานเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของธุรกิจ
4. ตระหนักรู้เกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการความยั่งยืนให้แก่ลูกค้าและลูกค้า และนำแนวทางปฏิบัติอย่างยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ เพื่อลดผลกระทบจากการดำเนินงาน
5. จัดการสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย ควบคู่ไปกับการสร้างวัฒนธรรมด้านความปลอดภัย
6. สร้างความสัมพันธ์ ความพึงพอใจ รวมไปถึงการบริการด้านลูกค้าสัมพันธ์
7. ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมีจริยธรรม
8. ติดตามก้าวทันการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลก

✗ แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่พึงประสงค์

1. ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยไม่ใส่ใจผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ละเลยข้อมูลผลประโยชน์และความจำเป็นเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการ
3. ไม่ตอบสนองต่อประเด็นปัญหาหรือความจำเป็นทางสังคมที่จำเพาะเจาะจง
4. ไม่ตระหนักรู้ถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเพื่อประโยชน์ต่อองค์กร
5. ไม่ให้ความสำคัญกับนโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีและความรับผิดชอบต่อสังคม
6. ไม่สนใจถึงการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของโลก

1.2 โครงสร้างการบริหารงาน

ภาพที่ 1-4 : แสดงโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรสุรา กรมสรรพสามิต
ที่มา : องค์กรสุรา กรมสรรพสามิต

1.3 ความสามารถพิเศษปัจจุบันและอนาคต ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์

สมรรถนะหลักขององค์กรที่จำเป็น (Core Competency) คือ สิ่งที้องค์กรมีความเชี่ยวชาญมากที่สุดอย่างยิ่ง โดยการระบุและยืนยันความสามารถพิเศษขององค์กรนั้น สามารถทำได้โดยใช้ VRIO Framework ในการวิเคราะห์ทรัพยากรภายในองค์กร เช่น ทรัพยากรบุคคล (Human Resource) ทรัพยากรทางการเงิน (Financial Resource) หรือ องค์ความรู้ (Knowledge) ซึ่งจะต้องเป็นทรัพยากรที่คู่แข่งจะลอกเลียนแบบได้ยาก

การวิเคราะห์ความสามารถพิเศษขององค์กร (Core Competency) สามารถทำได้โดยใช้ VRIO Analysis Framework เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) และปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดเลือกและกำหนดความสามารถพิเศษขององค์กรในปัจจุบัน (CC) และความสามารถพิเศษขององค์กรในอนาคต (FCC) ที่สามารถตอบสนองต่อเกณฑ์การประเมินดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน โดยเกณฑ์การประเมิน VRIO ประกอบด้วย

1. Value สมรรถนะที่สามารถสร้างคุณค่า ทำให้องค์กรได้เปรียบคู่แข่ง
 2. Rarity สมรรถนะที่มีเป็นสิ่งที่หาได้ยากจากอุตสาหกรรมภายในประเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด
 3. Inimitable สมรรถนะที่มีเป็นสิ่งที่ยากในการลอกเลียนแบบของคู่แข่ง/สินค้าทดแทน
 4. Organized องค์กรสามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็ง (Strength)/สมรรถนะที่มีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ทั้งนี้ จะถือว่าเป็นสมรรถนะหลักขององค์กร หากผ่าน 2 ใน 3 ข้อ ในแต่ละปัจจัย

VALUE Framework	V Value			R Rarity			I Inimitable			O Organized		
	V1	V2	V3	R1	R2	R3	I1	I2	I3	O1	O2	O3
สมรรถนะหลักในปัจจุบัน												
CC : ปัจจุบัน มีความสามารถในการผลิตและจำหน่าย แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่มีมาตรฐาน เชื่อถือได้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	
สมรรถนะหลักในอนาคต												
FCC : อนาคต มีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของแอลกอฮอล์ คุณภาพสูงเพื่อสร้างและรักษารฐานลูกค้า	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

ภาพที่ 1-5 : การระบุสมรรถนะหลักขององค์กรในปัจจุบันและอนาคต
ที่มา : องค์กรสุรา กรมสรรพสามิต (2568)

1.5 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจขององค์การสุราฯ โดยทางตรงหรือทางอ้อม หรือมีผลประโยชน์ใดๆ กับการดำเนินงาน หรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลใดที่อาจทำให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินธุรกิจขององค์การสุราฯ

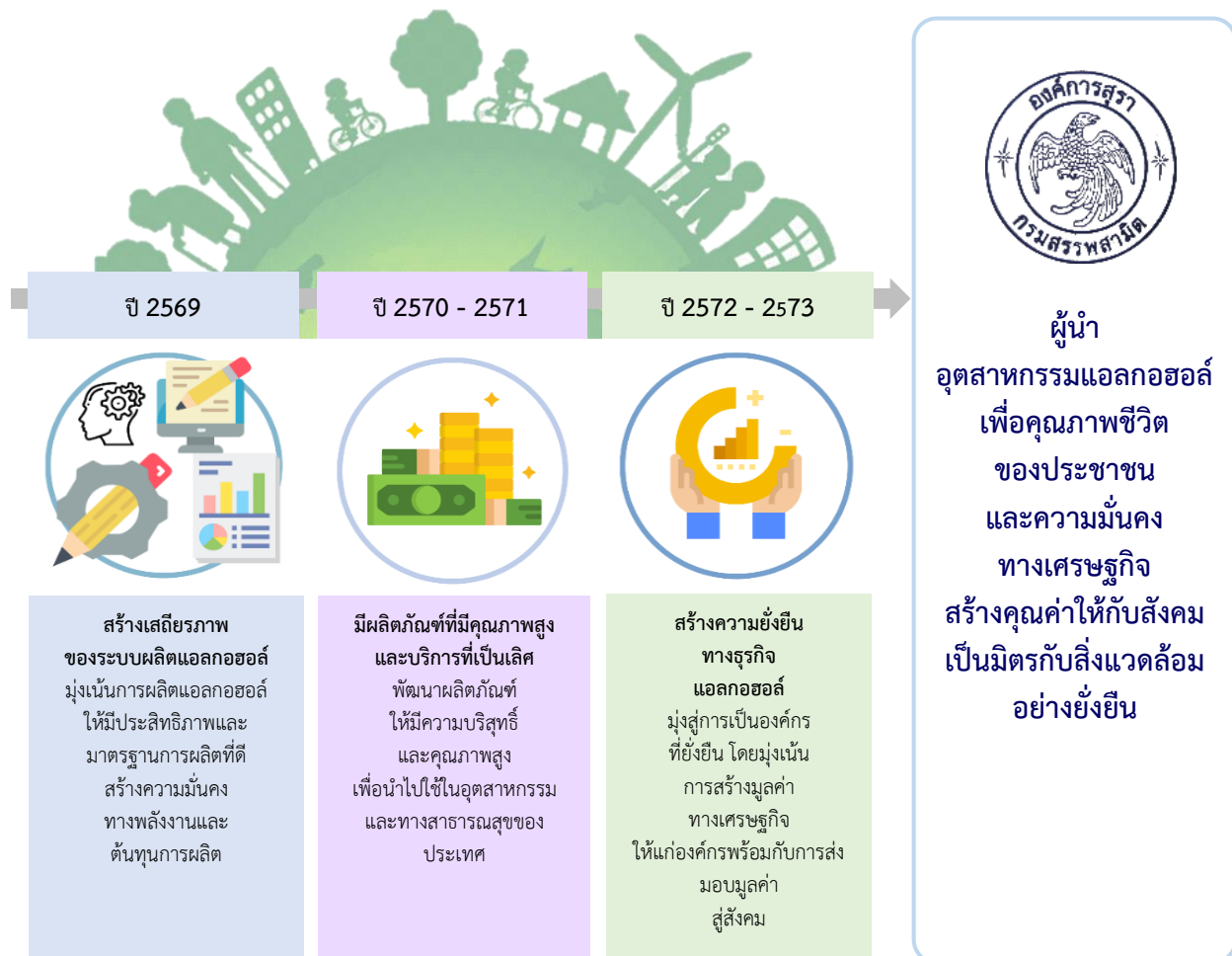
ภาพที่ 1-7 : แสดงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) องค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
ที่มา : องค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต

บทที่ 2

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

2.1 แผนวิสาหกิจขององค์กร ปีงบประมาณ 2569-2573

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต จัดทำแผนวิสาหกิจขององค์กร ปีงบประมาณ 2569-2573 เพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนมุ่งเน้นที่จะพัฒนาองค์กรให้สามารถสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บรรลุเป้าหมายในการดำเนินภารกิจตามวิสัยทัศน์ “ผู้นำอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สร้างคุณค่าให้กับสังคม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน” จึงได้กำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินงานในแต่ละระยะไว้ ดังนี้

ภาพที่ 2-1 : แสดงตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

ที่มา : องค์การสุรา กรมสรรพสามิต (2568)

2.2 เป้าหมายของตำแหน่งยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์	ประเด็นของตำแหน่งทางยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	เป้าหมายปี 2569	เป้าหมายปี 2570-2571	ค่าเป้าหมายปี 2572-2573
ผู้นำอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์	ผลิตแอลกอฮอล์บริสุทธิ์คุณภาพสูง ระบบการผลิตที่มีมาตรฐานสูง แอลกอฮอล์มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของผู้ใช้ภายในประเทศ	จำนวนใบอนุญาตหรือใบรับรองมาตรฐานการผลิตด้านสาธารณสุขจากสำนัก งานคณะกรรมการอาหารและยา	ปีฐาน	≥ 1 ใบอนุญาตหรือใบรับรอง (จำนวนสะสม)	≥ 2 ใบอนุญาตหรือใบรับรอง (จำนวนสะสม)
		ลำดับผู้จำหน่ายสุราสามทับ บริษัทที่ใช้ในอุตสาหกรรมและการแพทย์ เภสัชกรรมหรือวิทยาศาสตร์ในประเทศ	ลำดับ 1	ลำดับ 1	ลำดับ 1
เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	ให้บริการสาธารณะด้านแอลกอฮอล์ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำรายได้ส่งรัฐ	รายได้จากการดำเนินธุรกิจหลักและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	≥ 845 ล้านบาท	≥ 888 ล้านบาท	≥ 942 ล้านบาท
		จำนวนใบรับรองผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ด้านสาธารณสุขจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	ปีฐาน	≥ 2 ใบรับรอง (จำนวนสะสม)	≥ 5 ใบรับรอง (จำนวนสะสม)
สร้างคุณค่าให้กับสังคมเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	การสร้างคุณค่าและความยั่งยืน การดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	ผลงานการขยายกำลังการผลิตโดยใช้วัตถุดิบทางเลือกใหม่	มีผลการศึกษาวิจัยในระดับห้องปฏิบัติการและระดับโรงงานทดลอง (Pilot plant)	มีผลการศึกษาความเป็นไปได้ฉบับสมบูรณ์เพื่อตัดสินใจและขออนุมัติงบประมาณ	มีกำลังการผลิต ≥ 24 ล้านลิตรต่อปี
		จำนวนการปล่อยปริมาณก๊าซเรือนกระจกลดลงจากปีฐาน (kgCO ₂ e/q)	≥ 0.5%	≥ 1.5%	≥ 2.5%

ตารางที่ 1 : แสดงกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์
ที่มา : องค์การสุรา กรมสรรพสามิต (2568)

2.3 วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ขององค์กร

ภาพที่ 2-2 : แสดงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ (Strategic Objective) ขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต
 ที่มา : องค์การสุรา กรมสรรพสามิต (2568)

2.4 แผนยุทธศาสตร์ด้านความยั่งยืน ปีงบประมาณ 2569 - 2573

ทิศทางการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุราฯ กำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี (ปีงบประมาณ 2569-2573) โดยแบ่งระยะเวลาของการพัฒนาออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 ปี 2569	ระยะที่ 2 ปี 2570-2571	ระยะที่ 3 ปี 2572-2573
เสริมสร้างแนวคิดอย่างยั่งยืน	ดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม	ก้าวสู่องค์กรที่ยั่งยืน
- สร้างความรู้ ความเข้าใจด้านความยั่งยืนให้แก่พนักงานทุกระดับขององค์การสุราฯ (Sustainability Mindset)	1. พัฒนาระบบการทำงาน (CSR In Process) ตามแนวทางการพัฒนาความยั่งยืนอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 2. พัฒนาบุคลากรเพื่อสนองตอบต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน 3. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน	1. องค์กรเติบโตอย่างมั่นคง พร้อมส่งมอบคุณค่า สร้างมาตรฐานสินค้าและบริการ 2. เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรตามแนวทางการพัฒนาความยั่งยืนเป็นพื้นฐานในการทำงาน

บทที่ 3

ระบบบริหารจัดการด้านความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

3.1 คำนิยาม

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการบริหารกิจการขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

“ผู้บริหาร” หมายถึง (1) ผู้อำนวยการ (2) ผู้บริหารระดับสูง ได้แก่ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย (3) ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (1) - (2)

“ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” หมายถึงปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคล องค์กร สถาบัน หรือ ชุมชน ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบจากการตัดสินใจ/นโยบาย/โครงการขององค์การสุราฯ โดยองค์การสุราฯ แบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) หน่วยงานเชิงนโยบาย 2) คู่ค้า/ผู้ส่งมอบ/พันธมิตร 3) ลูกค้า 4) บุคลากร 5) ชุมชน/สังคม

“การกำกับดูแลกิจการที่ดี” หมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน

“การพัฒนาความยั่งยืน” หมายถึง การพัฒนาองค์กรตามแนวทางของ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)” ของสหประชาชาติ ที่ให้ความสำคัญกับการเติบโตเชิงเศรษฐกิจควบคู่กับการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงการเติบโตอย่างสมดุลบนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเอื้ออาทรที่ผนวกรวมกับกระบวนการทำงาน ภายใต้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

“ปัจจัยความยั่งยืน” หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่องค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใช้พิจารณาเมื่อต้องการประเมินความยั่งยืนและผลกระทบทางจริยธรรมจากการทำงานขององค์กร โดยสามารถนำไปเชื่อมโยงกับ SDGs ซึ่งเป็นแนวทางในการประกอบกิจการที่องค์กรควรนำมาปรับใช้ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยองค์การสุราฯ ได้กำหนดปัจจัยความยั่งยืน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) ด้านสังคม (Social) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) และด้านเศรษฐกิจ (Economic)

3.2 นโยบายและแนวปฏิบัติการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

- ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance)

1) กำกับดูแลการดำเนินงานขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบริบทการดำเนินงานขององค์การสุราฯ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานกำกับดูแล

2) พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศและสามารถตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้

3) มุ่งสู่องค์กรที่เป็นเลิศและยั่งยืนต่อการให้บริการสาธารณะด้านแอลกอฮอล์และบริการต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลที่ดี โดยรับผิดชอบต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศขององค์การสุราฯ อย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงและตรวจสอบได้ มีระบบการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน และการกำกับดูแลการปฏิบัติตาม

กฎหมายอย่างเพียงพอ โดยคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและลูกจ้าง มีหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริมและปฏิบัติตามตามค่านิยม “THAIS” ที่สอดคล้องกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (GRC) นโยบายการต่อต้านทุจริต และนโยบายจริยธรรมและจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจขององค์การสุราฯ ตลอดจนนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) กำกับดูแลการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการ ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ขององค์กรอย่างสมดุลและครบถ้วน โดยกำหนดช่องทางการรับฟังเสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม

• ด้านเศรษฐกิจ (Economic)

1) สนองนโยบายรัฐบาลตามแผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจสาขาพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม ด้วยการให้ความสำคัญในการผลักดันแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ให้บรรลุเป้าหมายใน หมายเหตุที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งองค์การสุราฯ มีแนวทางการพัฒนาโดยการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด เพื่อให้เกษตรกรผลิตสินค้า/บริการได้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) การเพิ่มผลผลิตการผลิต (Productivity) ในด้านการเพิ่มปริมาณผลผลิต การลดต้นทุนการผลิตการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และการวิจัยและพัฒนาคุณภาพการส่งเสริมศักยภาพเกษตรกร โดยการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร การเพิ่มช่องทางการกระจายและจำหน่ายสินค้าโดยร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน

2) ยกระดับกระบวนการผลิตแอลกอฮอล์ ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์และบริการให้มีคุณภาพสูง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอาหารและยาในระดับสากล และบริหารจัดการวัตถุดิบ การขนส่งและการกำจัดของเสีย เพื่อให้การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนให้ได้ใช้แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ที่มีความปลอดภัยต่อสุขภาพ สร้างความมั่นคงให้กับประเทศ

3) กำหนดแนวทาง วางแผนการผลิต เพื่อให้การผลิตแอลกอฮอล์มีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตเป็นไปตามเป้าหมาย (yield) ลดการสูญเสียในระหว่างการผลิต โดยมีการประเมินผลและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

4) บริหารและควบคุมต้นทุนการดำเนินงาน โดยจัดให้มีมาตรการหรือแผนงานควบคุมค่าใช้จ่าย การเบิกจ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ และมีการติดตามประเมินผล ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5) กำกับติดตามการวางแผนงานและการบริหารโครงการลงทุนขนาดใหญ่อย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าสูงสุด ควบคู่กับการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างครบถ้วนรอบด้าน เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา สามารถสร้างผลตอบแทนได้ตามเป้าหมาย และไม่ส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินขององค์กร

6) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการให้บริการ โดยมีเป้าหมายที่การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดความคุ้มค่า ลดความซ้ำซ้อน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสามารถบูรณาการข้อมูลร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

• ด้านสังคม (Social)

1) จัดให้มีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบูรณาการเข้ากับกระบวนการกำกับดูแล การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ และการบริหารจัดการทุกระดับ เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวก และลดผลกระทบเชิงลบ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

2) สร้างความพึงพอใจและความประทับใจให้แก่ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการใช้ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์และการบริการขององค์การสุราฯ ด้วยการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้อร้องเรียนและกระบวนการรับฟังเสียงของลูกค้าเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังได้เฉพาะเจาะจงและรวดเร็ว ตามกฎบัตรบริการ (Service Charter) และมาตรฐานการให้บริการลูกค้า (Customer Service Standard) ควบคู่กับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ยกระดับมาตรฐานการให้บริการให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ของลูกค้าผู้รับบริการ

3) จัดให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพเป็นธรรม สอดคล้องกับมาตรฐาน แนวปฏิบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย และกฎบัตรสากลที่เกี่ยวข้องด้านแรงงาน

4) สนับสนุนให้ทุกหน่วยงานมีระบบจัดการอาชีพอนามัยและความปลอดภัยที่ดี โดยกำหนดให้มีระเบียบ วิธีปฏิบัติ และมาตรฐานที่ปลอดภัย สอดคล้องตามความเสี่ยงในการทำงานรวมถึงการสร้างให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่ปลอดภัยทั่วทั้งองค์กร

5) ส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็น ผ่านแผนกลยุทธ์พัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพ และใช้แผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นเครื่องมือในการยกระดับความผูกพัน ความพึงพอใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการวิจัยพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน

6) ส่งเสริมให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล โดยยึดหลักความเท่าเทียมและไม่เลือกปฏิบัติ มุ่งตอบสนองหรือแก้ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนอย่างระมัดระวัง

7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์การสุราฯ กับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อสานสัมพันธ์ สร้างพันธมิตร ความเข้าใจและความร่วมมือที่เข้มแข็ง สนับสนุนให้กิจกรรมขององค์การสุราฯ ตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของชุมชนได้อย่างแท้จริง ลดข้อขัดแย้งระหว่างองค์การสุราฯ กับชุมชน และสังคมด้วยกลไกการบริหารจัดการข้อร้องเรียนที่มีประสิทธิผล

• ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental)

1) ตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์กรแบบองค์รวม ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจ ควบคู่กับการพัฒนาเชิงสังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ตามแนวทางขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (BCG Economy Model) โดยดำเนินมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการผลิต การควบคุมมลพิษทางน้ำและอากาศ และการอนุรักษ์การใช้พลังงาน

2) สนับสนุนการใช้วัตถุดิบทางการเกษตร ที่เป็นวัสดุเหลือทิ้งหรือล้นตลาดทางการเกษตร นำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะวัตถุดิบชีวภาพยุคที่ 2 (2nd Generation Bio-Ethanol) เพื่อไม่ให้กระทบต่อวงจรอาหารมนุษย์และสัตว์

3) ส่งเสริมและเพิ่มปริมาณการใช้พลังงานสะอาด พลังงานหมุนเวียน เพื่อทดแทนการใช้พลังงานจากฟอสซิล ตามแนวทาง 3R (Reduce–Reuse–Recycle) รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-Efficiency: EE) ที่มุ่งลดปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในกระบวนการผลิตและการดูแลลูกค้า

3.3 โครงสร้างการบริหารจัดการด้านความยั่งยืน

1. คณะกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลที่ดี การบริหารความเสี่ยง และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ขององค์การสุราฯ พิจารณาการอนุมัติการจัดทำหรือทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติ คู่มือปฏิบัติงาน ตลอดจนทิศทางและกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาความยั่งยืน ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน

ที่เป็นที่ยอมรับตามบริบทขององค์กร ตลอดจนติดตามประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการทราบอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

2. โครงสร้างการดำเนินงานด้านการพัฒนาความยั่งยืนระดับองค์กร ประกอบด้วย

ลำดับที่	มิติการดำเนินงาน	สายงานที่รับผิดชอบ	
		หลัก	สนับสนุน
1.	ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental) <ul style="list-style-type: none"> - การอนุรักษ์พลังงาน - การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมตามระบบมาตรฐาน ISO 14001 - การควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร - CSR in Process - CSR After Process - ส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทาง BCG Economy Model 	ผู้รับผิดชอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - รองผู้อำนวยการฝ่ายผลิต - หัวหน้าฝ่ายผลิต ผู้รับผิดชอบรอง <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากองการผลิต - หัวหน้ากองควบคุมและพัฒนาคุณภาพ - หัวหน้ากองวิศวกรรมและเทคนิค 	ทุกสายงาน
2.	ด้านสังคม (Social) <ul style="list-style-type: none"> - การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล - การสร้างความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กร - การสร้างการรับรู้ค่านิยมองค์กร - อาชีวอนามัยและความปลอดภัย - การยกระดับให้ได้มาตรฐานทางยา - การสร้างความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย - การสื่อสารประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกองค์กร 	ผู้รับผิดชอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร - รองผู้อำนวยการฝ่ายผลิต - หัวหน้าฝ่ายบริหาร - หัวหน้าฝ่ายผลิต ผู้รับผิดชอบรอง <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากองการผลิต - หัวหน้ากองควบคุมและพัฒนาคุณภาพ - หัวหน้ากองกลาง - หัวหน้ากองการตลาดและจำหน่าย - หัวหน้าแผนกบริหารงานทรัพยากรบุคคล 	ทุกสายงาน
3.	ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนโยบายนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ (GRC) - การกำหนดคู่มือการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร - การกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ แผนงานโครงการ - การบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน - การกำกับติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน - การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมความโปร่งใส และการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับฯ - การเปิดเผยข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและบริหารจัดการสารสนเทศ - การสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 	ผู้รับผิดชอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร - หัวหน้าฝ่ายบริหาร ผู้รับผิดชอบรอง <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้ากองนโยบายและแผน - หัวหน้ากองการตลาดและจำหน่าย - หัวหน้าแผนกบริหารงานทรัพยากรบุคคล - หัวหน้าแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศ 	ทุกสายงาน
4.	ด้านเศรษฐกิจ (Economic) <ul style="list-style-type: none"> - การจัดหาและบริหารวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต 	ผู้รับผิดชอบหลัก <ul style="list-style-type: none"> - รองผู้อำนวยการฝ่ายผลิต 	- หัวหน้าแผนกพัสดุ

ลำดับที่	มติการดำเนินงาน	สายงานที่รับผิดชอบ	
		หลัก	สนับสนุน
	<ul style="list-style-type: none"> - การวิจัยพัฒนา และการสร้างนวัตกรรม - การสร้างรายได้จากการจำหน่ายแอลกอฮอล์ - บัญชี การเงิน งบประมาณ และทรัพย์สิน - การจัดซื้อจัดจ้างและบริหารสัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายผลิต - ผู้รับผิดชอบรอง - หัวหน้ากองนโยบายและแผน - หัวหน้ากองการผลิต - หัวหน้ากองคลัง - หัวหน้ากองการตลาดและจำหน่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าแผนกบัญชี - หัวหน้าแผนกการเงิน - หัวหน้าแผนกผลิต - หัวหน้าแผนกควบคุมคุณภาพ - หัวหน้าแผนกวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพการผลิต
5.	การรายงานความยั่งยืนประจำปี (Sustainability Report) และการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความยั่งยืน	หัวหน้ากองนโยบายและแผน	ทุกสายงาน

3.3 ระบบการส่งเสริมการดำเนินงาน

1. การทบทวนประสิทธิผลและความเหมาะสมของปัจจัยความยั่งยืนตามบริบทขององค์การสุราฯ การสำรวจความคิดเห็น ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทั้ง 5 กลุ่มอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อนำเสนอเป็นปัจจัยนำเข้าสู่การจัดทำ/ทบทวนแผนวิสาหกิจขององค์กรและแผนปฏิบัติการประจำปี

2. สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการผู้บริหาร และพนักงานรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรและการพัฒนาองค์การสุราฯ บนพื้นฐานค่านิยม “THAIS”

บทที่ 4

การขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนระดับองค์กรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

4.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาความยั่งยืน

องค์การสุรา กรมสรรพสามิต ได้นำกรอบแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยยึดมั่นในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบต่อสังคม และการบริหารงานตามหลักบรรษัทภิบาล ด้วยจริยธรรมตามกรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืน (Environmental, Social and Governance: ESG) ควบคู่กับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ขององค์การสุราฯ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก

ภาพที่ 4-1 : แสดงกรอบแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ และปัจจัยความยั่งยืนขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

จากกรอบแนวคิดและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ องค์การสุราฯ จึงได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินธุรกิจประปาเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีความสมดุลหรือปฏิสัมพันธ์ที่เกื้อกูลระหว่างมิติอันเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดการเติบโตที่ยั่งยืน สร้างความพอใจสูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาที่จะช่วยสร้างคุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ ลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในสังคมภายใต้การกำกับดูแลกิจการและการมีธรรมาภิบาลที่ดี ควบคู่ไปกับ

การร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับประเทศและสากล ซึ่งสามารถสรุปคำจำกัดความในการดำเนินงานแต่ละด้านในบริบทขององค์การสุราฯ ได้ดังนี้

1) **การกำกับกิจการที่ดี (Governance)** ดำเนินกิจการตามอุดมการณ์และจรรยาบรรณอย่างมีคุณธรรมตามหลัก “เปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้” ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้กำกับดูแล

2) **เศรษฐกิจ (Economy)** มุ่งสร้างคุณค่าให้แก่ ลูกค้า พนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมดุล โดยมีเป้าหมายสูงสุด ไม่ใช่เป็นเพียงผลกำไร แต่เป็นการสร้างผลประโยชน์ร่วมกัน ดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรม ไม่เอาเปรียบ ทั้งในด้านของการค้า การผลิต และการลงทุน

3) **สังคม (Society)** ร่วมสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในที่ที่องค์กรเข้าไปดำเนินธุรกิจด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งหวังให้องค์กรสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีความสุข พร้อมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการจัดทำกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ สร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

4) **สิ่งแวดล้อม (Environment)** มุ่งมั่นดูแลรักษาสภาพแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน โดยครอบคลุมตลอด Supply Chain อาทิเช่น

4.1) ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน การใช้พลังงานทางเลือก เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดปัญหาที่จะเกิดจากการใช้พลังงาน

4.2) บริหารจัดการโดยใช้ หลัก 3R (Reduce, Reuse/Recycle and Replenish) ตั้งแต่กิจกรรมต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการหมุนเวียนทรัพยากรในองค์กร ตั้งแต่การคัดแยกขยะ สิ่งของใช้แล้วเพื่อรีไซเคิล ลดการใช้งานสินค้าที่ไม่สามารถใช้ซ้ำได้

4.3) โครงการที่มีส่วนช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

4.2 นโยบายภาครัฐ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการจัดทำแผนพัฒนาประเทศในหลายระดับ ซึ่งองค์การสุราฯ ในฐานะรัฐวิสาหกิจได้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐในการนำกรอบการดำเนินงานของแผนต่าง ๆ ที่ภาครัฐได้จัดทำขึ้นมาเชื่อมโยงกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์องค์กรให้สอดคล้องกัน โดยแผนงานและกระบวนการทั้งหมดยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “พอประมาณมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ควบคู่กับความรู้และคุณธรรม” เป็นแนวทางในการดำเนินการ

4.2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)

ที่มุ่งให้ประเทศ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1. ความมั่นคง
2. ความสามารถในการแข่งขัน
3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ

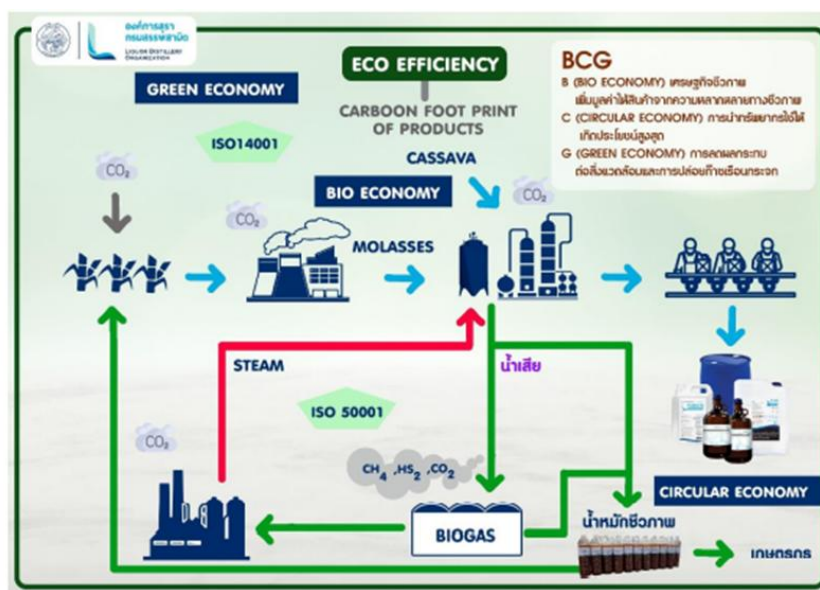
4.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 มีเป้าหมายหลัก คือ

1. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
2. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
3. มุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
4. การเปลี่ยนแปลงการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน
5. เสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือความเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

4.2.3 โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Bio - Circular - Green Economy: BCG Model)

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้อธิบายแนวคิดโมเดลเศรษฐกิจ BCG หรือ โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ว่าเป็นเศรษฐกิจทฤษฎีใหม่ที่ผสมผสานการพัฒนา 3 ด้านหลัก คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านสังคม เศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม โดยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ทำหน้าที่บูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้างคุณค่าเพิ่ม (Value creation) จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพและวัฒนธรรมให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตแข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้ลงสู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) ของสหประชาชาติและยังสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) อันเป็นการนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

องค์การสุราฯ มีการนำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Bio - Circular - Green Economy : BCG Model) มาใช้ในการดำเนินการตามบทบาทภารกิจภายในกระบวนการผลิตขององค์การสุราฯ โดยสามารถแสดงดังภาพ

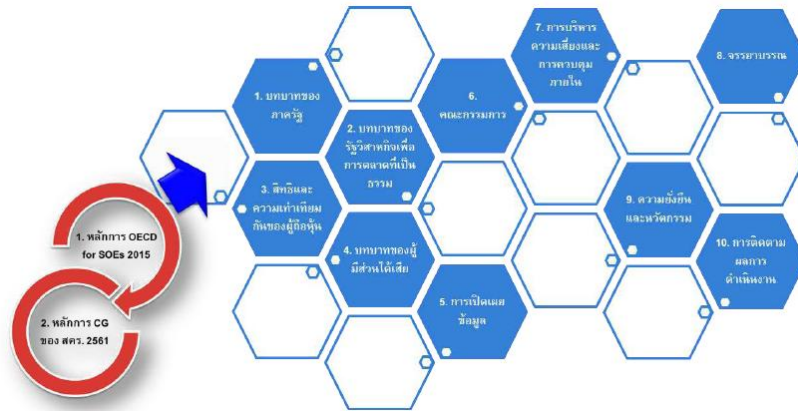

4.2.4 ระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจใหม่ (State Enterprise Assessment Model: SEAM)

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ปรับปรุงระบบประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ในปีงบประมาณ 2563 โดยพัฒนาต่อยอดจากเกณฑ์การประเมินผลตามระบบ SEPA และระบบการบริหารจัดการองค์กร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจสามารถตอบสนองกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินภารกิจ การแข่งขัน ความต้องการของผู้ใช้บริการ และบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปเกณฑ์ประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจใหม่ มีกรอบการประเมินแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

- 1) การประเมินผลการดำเนินงาน (Key Performance Areas)
- 2) การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ (Core Business Enablers) 8 ด้าน

มิติ Enablers ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร มุ่งเน้นประเมินบทบาทของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจในการขับเคลื่อนให้ฝ่ายบริหารสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ทั้งในมิติกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีดีด้านผลลัพธ์ที่เป็นเลิศที่สามารถสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ควบคู่กับการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล ประกอบด้วยหลักเกณฑ์สำคัญ 10 หัวข้อ ดังนี้

ภาพที่ 4-3 : ระบบประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจใหม่ (State Enterprise Assessment Model: SEAM)
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

4.3 นโยบายของผู้อำนวยการองค์กรสุรา พ.ศ. 2568

องค์กรสุราฯ มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อสร้างรายได้ และทำความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ทั้งในและต่างประเทศ โดยมีการนำความต้องการและความคาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมาปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสังคมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันประกอบไปด้วยแนวคิด 5 ประการ ดังนี้

4.4 ข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร พ.ศ. 2568

องค์การสุราฯ ได้จัดทำกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและความต้องการ/ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ในขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสำรวจ การตอบแบบสอบถามและการจัดประชุมสัมมนากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้ได้มาซึ่งความคิดเห็นและความต้องการ/ความคิดเห็น สภาพการณ์ดำเนินงานในปัจจุบัน และความพึงพอใจ โดยสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนี้

ตารางแสดงความคาดหวัง และความต้องการ/ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5 กลุ่ม พ.ศ. 2568

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ระดับความสำคัญ	ประเด็นความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์
หน่วยงานเชิงนโยบาย	- มีผลกระทบต่อองค์กรสูง - มีอิทธิพลต่อองค์กรสูง	- การดำเนินการตามนโยบายและข้อสั่งการ - การจัดทำแผนและโครงการที่สำคัญ - การดำเนินงานเป็นไปตามแผน - การมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน - การให้ข้อมูลและรายงานข้อมูล	- จัดกิจกรรมตอบสนอง - การร่วมประชุมหารือ - การเชิญผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ/ คณะอนุกรรมการ - เสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
ลูกค้า	- มีผลกระทบต่อองค์กรสูง - มีอิทธิพลต่อองค์กรสูง	- คุณภาพของผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ - การเปลี่ยนแปลงของกฎหมายด้านแอลกอฮอล์ในส่วนที่ลูกค้าเกี่ยวข้อง - การสื่อสารประชาสัมพันธ์การจำหน่ายและการให้บริการ	- ลงพื้นที่พบปะ - สำรวจ/สอบถาม - การส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น จดหมาย อีเมล Line สื่อ Online
คู่ค้า/ผู้ส่งมอบ	- มีผลกระทบต่อองค์กรปานกลาง - มีอิทธิพลต่อองค์กรปานกลาง	- การปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญา - ช่องทางติดต่อรับข้อร้องเรียน - การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร	- การประชุมสัมมนา/อบรม - การส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น จดหมาย อีเมล Line สื่อ Online
ชุมชน/สังคม	- มีผลกระทบต่อองค์กรปานกลาง - มีอิทธิพลต่อองค์กรปานกลาง	- ดูแลเฝ้าระวังผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อม และปลอดภัยที่อาจมีผลต่อชุมชนละแวก ข้างเคียง - การมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ร่วมกัน - การรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน	- การประชุมสาธารณะ - ลงพื้นที่พบปะ
บุคลากร	- มีผลกระทบต่อองค์กรสูง - มีอิทธิพลต่อองค์กรสูง	- เงินเดือน สวัสดิการ - ความก้าวหน้าในอาชีพ - การจัดสรรอัตรากำลังให้เหมาะกับภาระงาน	- การประชุมสัมมนา/อบรม

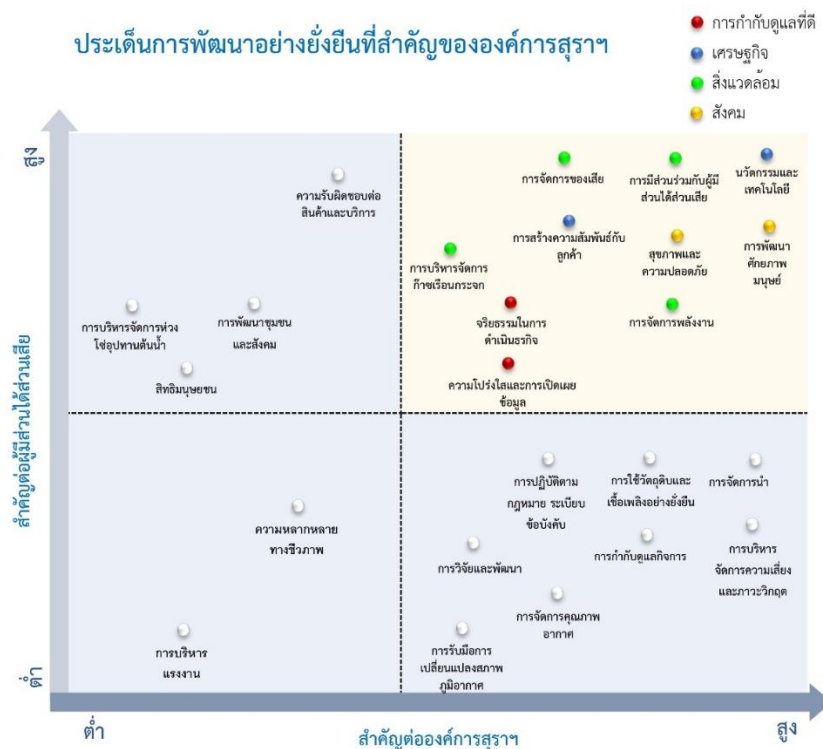
องค์การสุราฯ จัดให้มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อจัดลำดับความสำคัญ ปัจจัยความยั่งยืนขององค์การสุราฯ ตามแนวปฏิบัติที่ดีด้านการพัฒนาความยั่งยืน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านโครงการสัมมนาลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประจำปี 2568 เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2568 ณ โรงแรมโนโวเทล กรุงเทพฯ สยามสแควร์ และผ่านกิจกรรม LDO CULTURE DAY เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2568 ณ อาคารอเนกประสงค์ องค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการสำรวจกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 5 กลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 158 คน จำแนกเป็น 1) กลุ่มหน่วยงานเชิงนโยบาย

จำนวน 10 คน 2) กลุ่มลูกค้า จำนวน 50 คน 3) กลุ่มคู่ค้า ผู้ส่งมอบและพันธมิตร จำนวน 17 คน 5) กลุ่มบุคลากรภายในองค์การสุราฯ ทุกระดับ จำนวน 75 คน และ 5) กลุ่มชุมชนและสังคม จำนวน 6 คน

ทั้งนี้ การวิเคราะห์ปัจจัยความยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่า ครอบคลุมตั้งแต่กิจกรรมการหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง และจัดจำหน่าย รวมถึงวิเคราะห์ความสอดคล้องกับกรอบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร องค์การสุราฯ มีปัจจัยความยั่งยืนขององค์กร 24 ประเด็น ดังต่อไปนี้

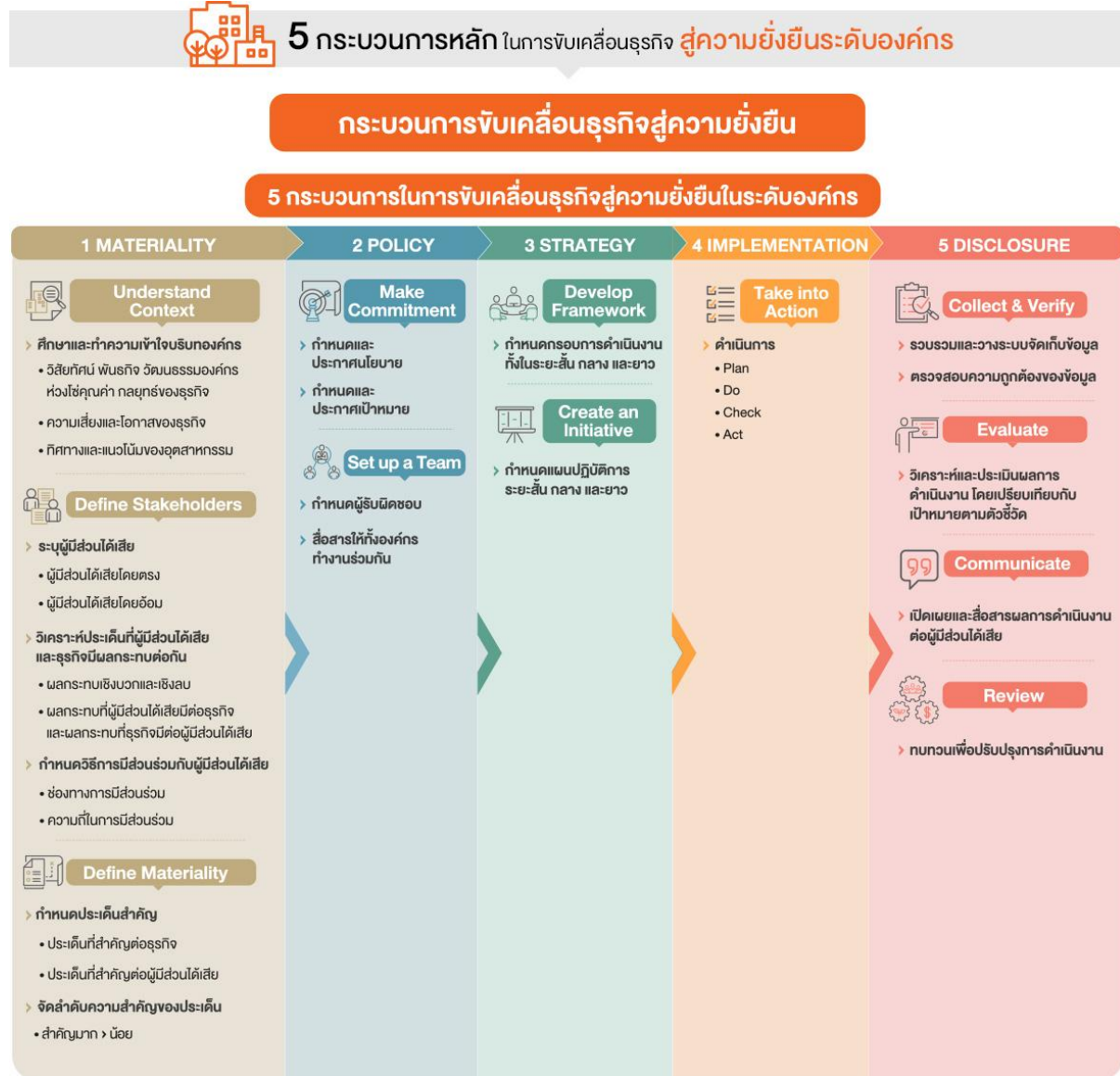
1) นวัตกรรมและเทคโนโลยี	13) การใช้วัตถุดิบและเชื้อเพลิงอย่างยั่งยืน
2) ความรับผิดชอบต่อสินค้าและบริการ	14) การพัฒนาชุมชนและสังคม
3) การพัฒนาศักยภาพมนุษย์	15) การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า
4) การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ	16) การจัดการคุณภาพอากาศ
5) การวิจัยและพัฒนา	17) สุขภาพและความปลอดภัย
6) การมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	18) จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ
7) การบริหารจัดการความเสี่ยงและภาวะวิกฤต	19) ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล
8) การกำกับดูแลกิจการ	20) ความหลากหลายทางชีวภาพ
9) การจัดการน้ำ	21) การจัดการของเสีย
10) การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก	22) การบริหารแรงงาน
11) การจัดการพลังงาน	23) สิทธิมนุษยชน
12) การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานต้นน้ำ	24) การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้ง 5 กลุ่มแล้ว สามารถแสดงลำดับความสำคัญของปัจจัยความยั่งยืนและแยกการพัฒนาความยั่งยืน 4 ด้าน คือ เศรษฐกิจ สังคม การกำกับดูแลที่ดี และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

4.5 กระบวนการหลักในการขับเคลื่อนสู่ความยั่งยืนระดับองค์กรขององค์การสุรา กรมสรรพสามิต

องค์การสุราฯ ให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ มีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการดำเนินธุรกิจโดยปกติ องค์การสุราฯ มี 5 กระบวนการหลักในการขับเคลื่อนธุรกิจสู่ความยั่งยืนระดับองค์กร ดังนี้

กระบวนการที่ 1 การวิเคราะห์บริบท ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจ และผู้มีส่วนได้เสีย และประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนขององค์กร (Materiality)

การศึกษาและทำความเข้าใจบริบทขององค์กร (Context analysis)	การระบุและวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียพร้อมกำหนดวิธีการมีส่วนร่วม (Stakeholder analysis)	การกำหนดและจัดลำดับประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน (Materiality analysis)
<p>วิเคราะห์บริบทขององค์กร จากวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์และโครงการ ความเสี่ยงและโอกาส ซึ่งทำให้ทราบถึงประเด็นที่ควรให้ความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนให้องค์กรสุรฯ เติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว</p> 	<p>วิเคราะห์ความสัมพันธ์และผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร เพื่อให้สะท้อนบริบทการดำเนินงานขององค์กรสุรฯ อย่างครอบคลุม โดยมีขั้นตอน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • ระบุว่าในการดำเนินงานขององค์กรตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) องค์กรมีความเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มใดบ้าง ทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น กระบวนการคลังกรรมสรรพสามิต ลูกค้า พนักงาน ชุมชนรอบข้าง เป็นต้น • วิเคราะห์ประเด็นที่ผู้มีส่วนได้เสียมีผลกระทบและมีความคาดหวังต่อองค์กร และประเด็นที่องค์กรมีผลกระทบและมีความคาดหวังต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งองค์กรสุรฯ ควรให้ความสำคัญและดำเนินการเพิ่มผลกระทบเชิงบวก และลดผลกระทบเชิงลบ เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพในการเติบโตขององค์กรในระยะยาว • กำหนดวิธีการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม เพื่อให้สามารถสื่อสารและจัดการประเด็นดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มอาจมีช่องทางการเข้าถึงหรือรูปแบบการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน 	<p>วิเคราะห์ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร เพื่อสะท้อนบริบทการดำเนินงานอย่างครอบคลุม โดยมีขั้นตอนดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> • คัดเลือกและกำหนดประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน จากประเด็นผลกระทบที่ทั้งองค์กรสุรฯ และผู้มีส่วนได้เสียให้ความสำคัญ • ประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบจากประเด็นด้านความยั่งยืนที่กำหนดขึ้น และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นดังกล่าว เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการบริหารจัดการประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนแต่ละประเด็น <p>ซึ่งเมื่อองค์กรสุรฯ สามารถจัดลำดับประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ประเด็นใดเป็นประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนขององค์กร เพื่อนำไปสู่การพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการแต่ละประเด็นอย่างเหมาะสมต่อไป โดยประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืน สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนลำดับความสำคัญได้ เมื่อบริบทขององค์กรหรือผู้มีส่วนได้เสียมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นองค์กรสุรฯ ต้องดำเนินการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันทันกาล</p>

แนวทางการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อจัดลำดับความสำคัญ

ปัจจัยความยั่งยืนขององค์กรสุรา กรมสรรพสามิต

1. การระบุปัจจัยความยั่งยืน องค์กรสุราฯ ระบุประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมในมิติด้าน Environmental (สิ่งแวดล้อม) Social (สังคม) Economic (เศรษฐกิจ) และ Governance (ธรรมาภิบาล) โดยพิจารณาจากกลยุทธ์ ความเสี่ยง ความท้าทาย ตัวชี้วัด มาตรฐานของ GRI แนวโน้มของธุรกิจโลก ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงประเด็นต่าง ๆ จากหน่วยงานที่มีการดำเนินงานใกล้เคียงกับองค์กรสุราฯ มาจัดเป็นกลุ่มประเด็นอันเป็นการนำไปสู่การบริหารจัดการขององค์กรได้อย่างเหมาะสมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

2. การจัดลำดับความสำคัญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยความยั่งยืนที่องค์กรสุราฯ ระบุ ด้วยการให้คะแนนโดยคำนึงถึงปัจจัย 2 ด้าน ได้แก่ (1) ลำดับความสำคัญต่อองค์กรสุราฯ และ (2) ลำดับความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการให้คะแนนจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

ลำดับ	รายการ	คำอธิบาย
1.	ลำดับความสำคัญต่อองค์กรสุราฯ	1 คะแนน สำคัญน้อย 2 คะแนน สำคัญมาก
2.	ลำดับความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1 คะแนน สำคัญน้อย 2 คะแนน สำคัญมาก

3. การวิเคราะห์ปัจจัยความยั่งยืน รวบรวมผลการประเมินเพื่อวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของประเด็นปัจจัยความยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

รายการ	คำอธิบาย			
ตารางเปรียบเทียบ ความสำคัญต่อองค์กรสุราฯ กับความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	ความสำคัญ ต่อผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	2		
		1		
			1	2
			ความสำคัญต่อองค์กรสุราฯ	
วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบ	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ และมีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำเนินงานขององค์กรสุราฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับผลกระทบอย่างไม่มีนัยสำคัญ และมีอิทธิพลอย่างน้อยต่อการดำเนินงานขององค์กรสุราฯ			

4. นำปัจจัยความยั่งยืนที่มีระดับความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องบริหารจัดการมาเป็นปัจจัยนำเข้าในการจัดทำแผนการดำเนินงานการพัฒนาความยั่งยืน การทบทวนแผนยุทธศาสตร์องค์กรและแผนปฏิบัติการประจำปีขององค์กรสุราฯ รวมถึงการจัดทำรายงานความยั่งยืนประจำปีตามมาตรฐานการรายงานของ GRI (GRI Standards) ต่อไป

กระบวนการที่ 2 การกำหนดนโยบายด้านความยั่งยืน (Policy)

การกำหนดนโยบายด้านความยั่งยืนในระดับองค์กร และกำหนดเป้าหมายในการบริหารจัดการความยั่งยืนในระดับองค์กร (Commitment)	การกำหนดผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนแต่ละประเด็น เพื่อให้เกิดการทำงานที่เชื่อมโยงกัน (Team set up)
<p>เมื่อองค์การสุราฯ สามารถระบุประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนขององค์กรได้เรียบร้อยแล้ว องค์การสุราฯ ควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายด้านความยั่งยืนในระดับองค์กรออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรและประกาศให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทราบ เพื่อแสดงเจตนาจริงและความมุ่งมั่นในการพัฒนาและขับเคลื่อนธุรกิจสู่ความยั่งยืน โดยผู้ประกาศนโยบายหรือเป้าหมายในระดับองค์กรขององค์การสุราฯ จะเป็นคณะกรรมการ หรือผู้อำนวยการองค์การสุราฯ เพื่อสร้างความชัดเจนให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มว่าองค์กรมีหลักการ กรอบความคิด ทิศทาง และเป้าหมายว่าจะดำเนินงานไปในทิศทางใด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานในองค์กร ให้มีแนวคิดและการดำเนินงานในทิศทางที่สอดคล้องกันกับนโยบายและเป้าหมายด้านความยั่งยืนขององค์กร</p>	<p>องค์การสุราฯ กำหนดผู้รับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนแต่ละประเด็นตามความเหมาะสม และควรสื่อสารให้ผู้บริหาร พนักงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อให้เกิดการทำงานที่เชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ เพราะการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความยั่งยืนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคนและทุกหน่วยงานในองค์กร</p> <div data-bbox="992 758 1232 989" style="text-align: center;"> </div>

กระบวนการที่ 3 การกำหนดกลยุทธ์ด้านความยั่งยืนขององค์กร (Strategy)

การกำหนดกรอบหรือกลยุทธ์ด้านการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน (Sustainable development framework)	การกำหนดแผนงานด้านความยั่งยืน (Sustainable development initiative)
<p>องค์การสุราฯ ควรกำหนดกรอบการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการบริหารจัดการความยั่งยืนที่กำหนด โดยเชื่อมโยงกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการพัฒนาองค์กรในมิติ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ด้วยกัน และสิ่งสำคัญคือ องค์การสุราฯ ควรเชื่อมโยงกรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืนเข้ากับความสามารถทางการเงินขององค์กร ทั้งนี้ โดยทั่วไปกรอบการพัฒนาความยั่งยืนขององค์กรมักมีมุมมองในระยะยาวไม่เปลี่ยนแปลงทุกปี ยกเว้นในกรณีที่องค์กรมีบริบทหรือการบริหารจัดการองค์กรที่เปลี่ยนแปลงไป</p>	<p>องค์การสุราฯ ควรกำหนดแผนปฏิบัติการหรือแผนงาน (initiative) ด้านความยั่งยืนในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้เห็นว่าองค์กรจะดำเนินงานในแต่ละประเด็นสำคัญด้านความยั่งยืนอย่างไร ซึ่งควรสอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายด้านความยั่งยืนในระดับองค์กรกำหนด นอกจากนี้ องค์การสุราฯ ควรกำหนดเงื่อนไข แนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน และตัวชี้วัดที่สะท้อนผลการดำเนินงานได้ทั้งในเชิงผลลัพธ์แบบ output และ outcome เพื่อให้ผู้รับผิดชอบมีการทำงานที่ชัดเจน ที่สำคัญคือเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าหรือมูลค่าที่องค์การสุราฯ สามารถสร้างได้จากแผนงานด้านความยั่งยืน</p>

กระบวนการที่ 4 การขับเคลื่อนความยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ (Implement)

เครื่องมือที่ใช้ในการขับเคลื่อนความยั่งยืนในองค์กร (PDCA)

กระบวนการ Plan, Do, Check, Act (PDCA) Cycle เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่องค์กรสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาและขับเคลื่อนแผนงานด้านความยั่งยืน เนื่องจากการนำแผนงานด้านความยั่งยืนไปปฏิบัติ ต้องมีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีการพัฒนาต่อเนื่อง โดยเริ่มต้นจากการวางแผนอย่างเหมาะสม แล้วจึงดำเนินการตามแผน ทั้งนี้ควรมีการเฝ้าติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็งของการดำเนินงาน รวมถึงสรุปทริเียนที่ได้หลังจบโครงการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

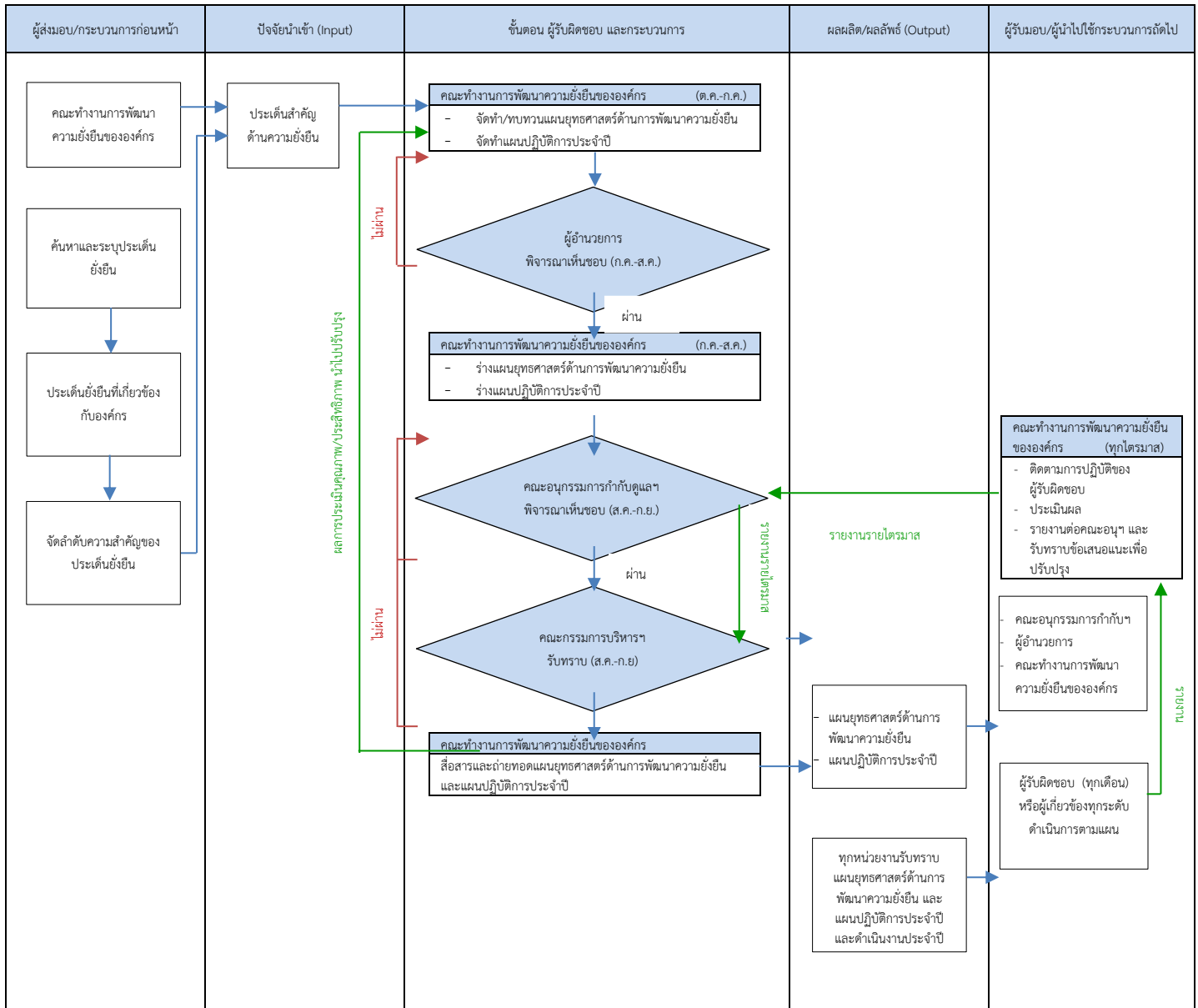
กระบวนการที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน (Disclose)

การรวบรวมและวางระบบจัดเก็บข้อมูลด้านความยั่งยืน และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล (Data collection & Verification)	การวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน (Evaluation)	การเปิดเผยและสื่อสารผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Communication)	การทบทวนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Review)
<p>องค์กรสุรารฯ ควรมีกระบวนการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน เนื่องจากการเปิดเผยถือเป็นกระบวนการที่องค์กรควรทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งควรกำหนดผู้เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบหรือทำหน้าที่ดูแลข้อมูลแต่ละส่วนอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของแนวทาง วิธีการวัด และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลมีคุณภาพ</p>	<p>เมื่อองค์กรสุรารฯ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน ควรนำข้อมูลผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ซึ่งมักเป็นตัวชี้วัดในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สะท้อนผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถประเมินได้ว่าผลการ</p>	<p>องค์กรสุรารฯ ควรเปิดเผยและสื่อสารผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนต่อผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อสร้างความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างคุณค่าและ/หรือมูลค่าให้แก่องค์กรได้ โดยการรายงานข้อมูลด้านความยั่งยืนให้มีความโปร่งใสและน่าเชื่อถือ องค์กรสุรารฯ ควรนำเสนอข้อมูลสะท้อนทั้งผลสำเร็จและความล้มเหลวของแผนงาน (ถ้ามี) โดย</p>	<p>องค์กรสุรารฯ ควรนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผลไปทบทวนว่าอะไรเป็นจุดเด่นที่องค์กรสุรารฯ สามารถดำเนินการได้ดี หรืออะไรเป็นข้อปรับปรุงที่องค์กรสุรารฯ ควรพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น และวางแผนเพื่อพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานด้านความยั่งยืนอย่างต่อเนื่องต่อไป</p>

การรวบรวมและวางระบบ จัดเก็บข้อมูลด้านความ ยั่งยืน และการตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล (Data collection & Verification)	การวิเคราะห์และ ประเมินผลการดำเนินงาน ด้านความยั่งยืน (Evaluation)	การเปิดเผยและสื่อสารผล การดำเนินงานด้านความ ยั่งยืนต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Communication)	การทบทวนเพื่อปรับปรุง และพัฒนาผลการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Review)
หรืออาจมีการสอบทานข้อมูล หรือรับรองคุณภาพของ ข้อมูลโดยหน่วยงานจาก ภายนอกเพิ่มเติมด้วย	ดำเนินงานขององค์กรสุรธา เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่	การบริหารจัดการและ ดำเนินงานตามแผนงาน และ ยอมรับว่าอะไรคือปัจจัยที่ ส่งผลกระทบต่อให้องค์กรสุรธา ไม่สามารถบรรลุได้ตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้ผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าใจและเห็น ถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง ขององค์กร	

การวางแผนแผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความยั่งยืน นี้เป็นไปตามกลไกการทบทวน โดยการค้นหาและระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความยั่งยืนขององค์กรสุราฯ ตามแนวปฏิบัติที่ดีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการพัฒนาความยั่งยืนที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป และนำปัจจัยยั่งยืนเป็นปัจจัยนำเข้า (input) สำหรับการจัดทำ/ทบทวนแผนแม่บทและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีขององค์กรสุราฯ อย่างเป็นระบบในเชิงบูรณาการ ดังนี้

ระบบการพัฒนาความยั่งยืนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์กรสุราฯ กรมสรรพสามิต

4.6 การติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาความยั่งยืน

4.6.1 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสุรธาฯ

- 1) กำหนดหลักเกณฑ์และพัฒนาตัวชี้วัดสำหรับการประเมินเพื่อวัดผลสำเร็จของนโยบายในแต่ละกิจกรรม
- 2) รวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยหน่วยงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม
- 3) ประเมินข้อมูลและสรุปผลการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ในแต่ละกิจกรรม นำเสนอให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี พิจารณาให้ความเห็นชอบ พร้อมมอบข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง และรายงานให้คณะกรรมการรับทราบ
- 4) ทบทวนผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม เพื่อวางแผนและหาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

4.6.2 การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสุรธาฯ

- 1) แนวทางในการจัดทำรายงาน
การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาสู่ความยั่งยืนขององค์การสุรธาฯ จะใช้หลักเกณฑ์ในการจัดทำรายงานตามมาตรฐานของ Global Reporting Initiative (GRI Standard) โดยมีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้
ส่วนที่ 1 GRI 101: Foundation ซึ่งจะเป็นรายละเอียดของหลักการพื้นฐานของการจัดทำข้อมูลเพื่อรายงานในรายงานความยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ
ส่วนที่ 2 GRI 102: General Disclosures โดยจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปขององค์กร
ส่วนที่ 3 GRI 103: Management Approach ซึ่งจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลแนวทางการบริหารจัดการประเด็นสาระสำคัญของการพัฒนาองค์การสุรธาฯ สู่ความยั่งยืน ทั้งในส่วนของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
ส่วนที่ 4 GRI 200: Economic เป็นการเปิดเผยข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจขององค์การสุรธาฯ
ส่วนที่ 5 GRI 300: Environmental เป็นการเปิดเผยข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมขององค์การสุรธาฯ
ส่วนที่ 6 c เป็นการเปิดเผยข้อมูลทางด้านสังคมขององค์การสุรธาฯ
- 2) การนำเสนอรายงาน
หลังจากที่ได้จัดทำรายงานความยั่งยืนแล้วเสร็จ องค์การสุรธาฯ จะต้องนำเสนอรายงานความยั่งยืนต่อผู้อำนวยการองค์การสุรธาฯ เพื่อพิจารณาเห็นชอบรายงานการดำเนินงาน จากนั้นจะนำเสนอรายงานแก่คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี และคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและรับทราบตามลำดับ ก่อนที่จะเผยแพร่ให้แก่สาธารณชนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสุรธาฯ ได้รับทราบรายงานความยั่งยืนต่อไป

บทที่ 5

นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุราฯ

องค์การสุราฯ ประกาศนโยบาย แนวปฏิบัติ ด้านการพัฒนาความยั่งยืนและการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร รวม 15 ฉบับ เผยแพร่ทางเว็บไซต์ขององค์การสุราฯ (www.liquor.or.th) ประกอบด้วย

1. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Good Governance, Risk Management and Compliance: GRC)
2. นโยบายและแนวปฏิบัติการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
3. นโยบายและแนวปฏิบัติการบริหารจัดการสิทธิการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
4. นโยบายและแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
5. นโยบายและแนวปฏิบัติการเก็บรักษาและป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลภายใน การไม่ล่วงละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและลิขสิทธิ์ขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
6. นโยบายและแนวปฏิบัติการป้องกันการเกิดรายการที่เกี่ยวข้องกันขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
7. นโยบายและแนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
8. นโยบายจริยธรรมและจรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
9. นโยบายว่าด้วยการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
10. นโยบายการจัดการซื้อร้องเรียนและการแจ้งเบาะแสขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
11. นโยบายการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
12. ประกาศองค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต เรื่อง เจตนาธรรมนโยบาย (No Gift Policy) จากการปฏิบัติหน้าที่
13. นโยบายด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
14. นโยบายด้านการบริหารจัดการการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green IT) ขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต
15. นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Policy) ขององค์การสุราฯ กรมสรรพสามิต

นโยบายและแนวปฏิบัติ